

Voorzitter,

Wat een mooie dag dat wij mogen spreken over het klimaatakkoord.

GrienLinks is positief dat er in zo'n breed verband afspraken zijn gemaakt rond dit brandende onderwerp. En we zijn blij met de diverse thema's die in het akkoord worden opgepakt waar GrienLinks zich voor hardmaakt. Dan denk ik bijvoorbeeld aan een Veenweide aanpak, natuur inclusieve groei, circulaire economie en aandacht voor lokale initiatieven.

Wij zullen dan ook instemmen met het akkoord dat voorligt, want er moet direct gestart worden met het uitwerken en concretiseren van plannen. We zullen alle zeilen bij moeten zetten om de verschillende doelen te halen.

De ambitie in het klimaatakkoord ligt laag, zelfs het Rijk adviseert om 55% reductie aan te houden en Urgenda heeft een rechtzaak aangespannen die dwingt tot grotere CO2 reductie dan waar nu wordt op ingezet. Op de korte termijn kan dit ook voor Fryslân tot een hogere opgave leiden. Hoe speelt GS daar op in?

Daarom zien wij de 49% zoals nu afgesproken als een minimale stap.

Terecht is er veel aandacht voor draagvlak. Maar GS verliest ons in haar idee wat dat betekent. Want draagvlak is iets dat moet groeien, waar je aan moet werken. Het is een wisselwerking tussen mienskip en overheid, geen passief en statisch gegeven, maar juist in beweging door goede inlichtingen, transparantie en medezeggenschap. De overheid, dus ook onze Provincie, heeft een harde taak om zich dáárvoor in te spannen.

De Fryske Oanpak is iets moois, maar de invulling die GS er nu aan geeft, kunnen wij niet volgen. Bovendien zijn de criteria zelf niet SMART geformuleerd. De 'Fryske oanpak' of althans wat GS voorstelt past niet in dit stadium van het proces.

Fryslân is niet alleen, klimaatverandering houdt zich niet aan grenzen. Daarom maken wij ons wel wat zorgen over hoe dit verdergaat. Hoe solidair zijn wij straks, als we alleen bezig zijn met onszelf. We verwachten namelijk wel solidariteit van onze burens, we profiteren van voorzieningen buiten onze 'verantwoordelijkheid' zoals Schiphol, de haven..

De focus op onze eigen provincie is natuurlijk heel terecht, maar we zouden naast kijken naar wat we móeten doen, ook wat meer aandacht kunnen geven aan wat onze mogelijkheden verder zijn. Én wat het ons nog meer oplevert.

De voorlopers bepalen de koers, en past het niet juist bij de Fryske Oanpak om die regie te pakken en de vele initiatieven van onderop, wind in de zeilen te geven? Bijvoorbeeld door de energie-corporaties nog meer te omarmen en de mienskip zeggenschap te geven over haar eigen energievoorziening (kijk naar dorpsmolens, warm heeg enz.). Doorpakken! Want wanneer de provincie het voortouw niet neemt, wie doet het dan? Het Rijk? Of zitten wij te wachten op buitenlandse investeerders die hier zonneweiden aanleggen zonder dat winst terugvloeit naar de mienskip? De energietransitie moet haalbaar én betaalbaar zijn voor iedereen. Daar kunnen wij iets aan doen.

Wat ons betreft gaan wij voortvarend aan de slag met de uitwerking van het Klimaatakkoord, want met de PAS-crisis in het achterhoofd, en onze kinderen in het hart, is uitstellen wellicht niet zo'n goed idee..

Dat was mijn betoog voorzitter, rest mij slecht nog een vraag aan de gedeputeerde.

De RES spreekt uitdrukkelijk van hernieuwbare energie op land, toch wordt de capaciteit van windpark Fryslân meegenomen in het halen van de doelstelling. Kunt u hier een toelichting op geven?